

UDENRIGSMINISTERIET

EUKOOR, sagsnr.: 25/01303

Den 12. juni 2025

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 23. juni 2025

SAMLENOTAT

1. Ruslands aggression mod Ukraine	2
- Politisk drøftelse	2
KOM-dokument foreligger ikke.	2
2. Situationen i Mellemøsten	4
- Politisk drøftelse	4
KOM-dokument foreligger ikke.	4
3. Kina og europæisk sikkerhed	6
- Politisk drøftelse	6
KOM-dokument foreligger ikke.	6

1. Ruslands aggression mod Ukraine

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Rådsmødet forventes at fokusere på de aktuelle fredsforhandlinger, EU's militære støtte og sanktioner mod Rusland. Den ukrainske udenrigsminister ventes at deltage virtuelt i begyndelsen af mødet. Regeringen finder det afgørende at fortsætte langsigtet og tilstrækkelig militær støtte til Ukraine og støtter op om de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, der kan opnås enighed om i EU.

2. Baggrund

Der er fortsat begrænset fremgang i forhandlingerne mellem Rusland og Ukraine på trods af Trump-administrationens forsøg på at afslutte krigen hurtigst muligt. Parterne mødtes den 16. maj og 2. juni 2025 for første gang siden foråret 2022 til direkte forhandlinger i Istanbul. Her blev der indgået aftaler om fangeudvekslinger, men Rusland har fortsat ikke accepteret et forslag om at indgå en 30-dages fuld og ubetinget våbenhvile og giver heller ikke udtryk for at ville slække på sine maksimalistiske krav.

Den 1. juni gennemførte Ukraine et stort droneangreb spredt ud over fem regioner i Rusland, der bl.a. ramte russiske luftbaser og ødelagde russiske bombefly. Den 3. juni oplyste den ukrainske efterretningstjeneste at have angrebet Krim-broen, der forbinder Krim-halvøen med det russiske fastland. Rusland har de seneste uger gennemført nogle af de mest voldsomme luftangreb mod Ukraine siden starten af fuldskalainvasionen med store civile tab som følge.

EU's repræsentant for udenrigsanliggender, Kaja Kallas, forventes på rådsmødet at gøre status over målsætningen om, at EU-landene skal levere 2 mio. stk. artilleriammunition til Ukraine i 2025.

17. sanktionspakke blev vedtaget ifm. rådsmødet for udenrigsanliggender den 20. maj 2025. Kommissionen og den Højststående Repræsentant har igangsat arbejdet med en 18. sanktionspakke.

Danmark har siden Ruslands invasion af Ukraine ydet 63,5 mia. kr. i militær støtte til Ukraine og ca. 6,3 mia. kr. i civil støtte.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes fokus at være på aktuelle fredsforhandlinger, EU's militære støtte samt sanktioner mod Rusland. Den ukrainske udenrigsminister forventes at deltage virtuelt i begyndelsen af mødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Den politiske drøftelse ventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser og konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er fortsat bred opbakning blandt medlemslandene til politisk, militær og civil støtte til Ukraine. Der forventes overordnet bred enighed om nødvendigheden af fortsatte leverancer af militær støtte til Ukraine. Endvidere ønsker et stort flertal af medlemslandene at vedtage en ny sanktionspakke under det polske formandskab.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen fortsætter støtten til Ukraine både politisk, militært og civilt. Det er afgørende, at der sikres langsigtet og tilstrækkelig finansiering af militær støtte til Ukraine, både bilateralt og gennem EU, så længe dette er nødvendigt. Regeringen støtter fortsat op om de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, der kan opnås enighed om i EU.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. maj 2025.

2. Situationen i Mellemøsten

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

På rådsmødet forventes der ift. Israel/Palæstina fokus på den bekymrende udvikling i Gaza og på Vestbredden samt på arbejdet for at fremme en to-statsløsning. Fsva. Libyen ventes fokus på den tilspidsede politiske situation i lyset af modstanden mod den nationale samlingsregering (GNU). Regeringen bakker op om hidtidige EU-erklæringer om Israel/Palæstina, herunder opfordring til en varig våbenhvile og frigivelse af alle gidsler, opfordring til, at Israel tillader fuld humanitær adgang til Gaza og ophæver restriktioner på humanitære aktørers evne til at operere i Gaza og på Vestbredden, samt støtte til Det Palæstinensiske Selvstyre og fordømmelse af den yderligere eskalering på Vestbredden. Ift. Libyen anerkender Danmark gennem EU den FN-anerkendte regering, GNU, og opfordrer til afholdelse af valg og fuld implementering af våbenhvileaftalen fra 2020.

2. Baggrund (fra 6. juni 2025)

Israel igangsatte primo maj 2025 en ny, intensiv luft- og landoffensiv i Gaza. Ifølge FN er den humanitære situation i Gaza på det værste punkt siden konflikten startede i oktober 2023. FN's humanitære koordinationskontor, OCHA, udsendte den 2. juni en såkaldt "White Note" med advarsel om hungersnød i Gaza. Ifølge sundhedsmyndighederne i Gaza er over 54.000 dræbt siden den 7. oktober 2023, herunder over 16.800 børn. Af de tilbageværende 56 israelske gidsler i Gaza menes 23 at være i live.

I det nordlige Vestbredden er omkring 40.000 fortsat fordrevet fra deres hjem pga. den israelske militære operation indledt den 21. januar. Samtidigt er bosætteraktiviteter øget og bosættervolden eskaleret. Den israelske regering bekræftede den 29. maj beslutning om at etablere 22 nye bosættelser på Vestbredden.

FN's Sikkerhedsråd stemte den 4. juni om en resolution med fokus på den humanitære situation i Gaza fremsat af de ti valgte medlemmer, herunder Danmark. 14 ud af 15 medlemmer stemte for, men resolutionsforslaget blev ikke vedtaget, da USA stemte imod.

I forbindelse med rådsmødet den 20. juni annoncerede HRVP Kaja Kallas på baggrund af støtte fra et flertal af EU's medlemslande en gennemgang af Israels efterlevelse af EU-Israel-associeringsaftalens artikel 2 om respekt for menneskerettigheder og demokratiske principper.

Frankrig og Saudi-Arabien vil være værter for en højniveaukonference i FN den 17.-20. juni i New York om to-statsløsningens implementering.

Libyen har siden december 2021 været ledet af to parallelle regeringer: den FN-anerkendte "Government of National Unity" (GNU) i vest og "Government of National Stability" (GNS) i øst støttet af Rusland, Kina, Egypten, FAE og Saudi-Arabien. Den 12. maj blev militslederen Abdel Ghani Al-Kikli dræbt, hvorefter de mest voldsomme kampe siden 2011 udbrød i Tripoli, da flere militser mobiliserede sig hhv. for og imod GNU-premierminister Abdul Hamid Dbeibah. En skrøbelig våbenhvile er siden kommet på plads med hjælp fra FN-missionen UNSMIL.

3. Formål og indhold

Ift. Israel/Palæstina forventes fokus på behovet for en varig våbenhvile og frigivelse af alle gidsler samt på den katastrofale humanitære situation i Gaza, herunder Israels restriktioner på humanitær nødhjælp til Gaza og drabene af civile under levering af nødhjælp. Der ventes ligeledes fokus på den bekymrende udvikling på Vestbredden samt på arbejdet for at fremme en to-statsløsning. Dertil muligvis drøftelse af EU-gennemgangen af EU-Israel-associeringsaftalens artikel 2. Ift. Libyen ventes fokus på den uholdbare politiske situation og støtte til FN-processen med henblik på at fremme stabilitet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Trods velkendte forskelle ift. Israel/Palæstina-konflikten er der bred enighed om behovet for en varig våbenhvile, forbedring af den humanitære situation i Gaza, støtte til Det Palæstinensiske Selvstyre samt behovet for en to-statsløsning. Ift. Libyen er der fra EU bred opbakning til FN's støttemission UNSMIL, til arbejdet for en politisk løsning samt til GNU-regeringen, om end enkelte lande også har tæt kontakt til den opponerende LNA-regering.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen bakker op om hidtidige EU-erklæringer om Israel/Palæstina, som bl.a. opfordrer til, at parterne vender tilbage til fuld efterlevelse af våbenhvileaftalen, herunder med frigivelse af alle gidsler og indgåelse af en varig våbenhvile samt forbedring af den humanitære situation, herunder uhindret humanitær adgang og ophør for restriktioner på humanitær nødhjælp. Dertil fordømmes den yderligere eskalering på Vestbredden og ethvert forsøg på at hindre UNRWA's evne til at udføre sit mandat. Regeringen bakker op om bestræbelserne på at fremme en to-statsløsning, herunder gennem at styrke og reformere Det Palæstinensiske Selvstyre. Fsva. Libyen støtter regeringen FN's implementering af en libysk-ledet og libysk-ejet inklusiv politisk proces samt implementering af resolution 2570 (2021) vedr. tilbagetrækning af udenlandske fremmedkrigere mv. Regeringen bakker ligeledes op om UNSMIL's mandatfornyelser og opretholdelsen af sanktionsregimet i FN's Sikkerhedsråd, der er afgørende for opretholdelsen af våbenembargoen på Libyen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. maj 2025.

3. Kina og europæisk sikkerhed

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Drøftelsen ventes at fokusere på EU's tilgang til Kina og europæisk sikkerhed, herunder EU's tilgang til Kinas samarbejde med Rusland og EU's indsats for at styrke sin økonomiske sikkerhed. Regeringen lægger vægt på en engageret, klarsynet og realistisk, Kina-politik forankret i en fælles strategisk tilgang i EU og tæt dialog med allierede og partnere.

2. Baggrund

Drøftelsen afholdes forud for det kommende EU-Kina-topmøde i Beijing i slutningen af juli 2025 mellem EU-institutionerne og Kinas regering. Som led i optakten til EU-Kina-topmødet ventes bl.a. afholdt en strategisk drøftelse om udenrigs- og sikkerhedspolitik mellem EU's Høje Repræsentant og Kinas udenrigsminister.

EU's forhold til Kina er baseret på en skærpet strategisk tilgang fra 2019, hvor Kina anses for både en international partner, økonomisk konkurrent og systemisk rival. I starten af februar 2025 omtalte kommissionsformand Ursula von der Leyen forholdet til Kina som et af EU's vigtigste og mest komplicerede bilaterale forhold.

Kinas støtte til Rusland spiller en afgørende rolle for Ruslands mulighed for at fortsætte sin ulovlige angrebskrig mod Ukraine, hvilket også har betydning for EU's forhold til Kina. Der er i EU enighed om, at Kina skal mærke et øget pres som konsekvens af sin støtte til Rusland.

Der er i EU fokus på at beskytte Europas kritiske infrastruktur samt at reducere Unionens afhængigheder og sårbarheder indenfor strategisk vigtige sektorer. Det indebærer, at EU skal nedbringe risici i handelsrelationerne til Kina - men uden at afkoble sig fra Kina. Kina er EU's andenstørste handelspartner og den største importkilde, hvorfor der tilstræbes en balance, der betoner vigtigheden af den handelspolitiske relation til Kina og samtidig lægger vægt på behovet for at få rettet op på handels-ubalancen, sikre lige konkurrencevilkår og styrke Europas økonomiske sikkerhed.

3. Formål og indhold

På rådsmødet ventes fokus på Kinas globale økonomiske og politiske betydning, særligt Kinas strategiske samarbejde med Rusland samt styrkelsen af Europas økonomiske sikkerhed i relation til Kina.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt enighed i EU omkring en skærpet holdning til Kinas globale økonomiske og politiske betydning, herunder aht. Kinas støtte til Ruslands krig i Ukraine og behovet for at værne om Europas økonomiske sikkerhed. Kina anses samtidig som en uomgængelig politisk og økonomisk aktør, der kræver en balanceret europæisk tilgang.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger vægt på en fælles EU-tilgang til Kina forankret i europæiske interesser og EU-enighed. Danmarks Kina-politik er engageret, klarsynet og realistisk, forankret i en fælles strategisk tilgang i EU og i tæt dialog med allierede og partnere. Tilgangen til Kina er skærpet væsentligt de senere år som reaktion på Kinas adfærd. Danmark og EU skal håndtere udfordringerne og samarbejde, hvor det er i vores interesse. Regeringen arbejder for at styrke gensidigheden i den handelspolitiske relation mellem EU og Kina for at sikre lige konkurrencevilkår, reducere EU's kritiske afhængigheder, opbygge robusthed i europæiske forsyningskæder og generelt værne om EU's økonomiske sikkerhed.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.